

Konstitutionsutskottet

Ink 2019 -04- 17

Dnr 2142-2018/19

**Hemställan om granskning av regeringens försök att påverka
Försäkringskassans utlämnande av offentliga handlingar**

I maj 2018 skickade Försäkringskassans tillförordnade generaldirektör ett mejl till fem centralt placerade personer på myndigheten. Hon hade då fått ”upprörda samtal” från socialdepartementet efter att Försäkringskassan lämnat ut handlingar som begärts av TV4. Handlingarna gällde möten mellan Annika Strandhälls statssekreterare och Ann-Marie Begler som sparkades från rollen som generaldirektör i slutet av april samma år.

I mejlet berättar Beglers efterträdare Maria Hemström Hemmingsson att departementet framfört kritik mot myndighetens hantering av allmänna handlingar och att ”*det kommer att få allvarliga konsekvenser*” för samarbetet mellan myndigheten och departementet. Hon skriver också att hon i framtiden själv vill avgöra om mötesanteckningar ska lämnas ut till media.

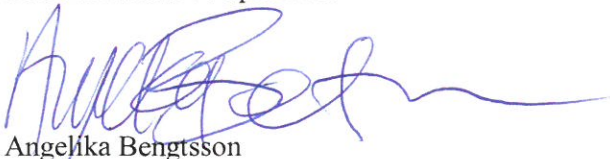
Enligt Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet, är detta uppenbarligen ett sätt att försöka inskränka våra grundlagsskyddade rättigheter såsom meddelandefriheten, yttrandefriheten och informationsfriheten. Se bilaga.

En tjänsteman har rätt att lämna ut uppgifter som inte är belagda med sekretess. Det finns ingen skyldighet för en tjänsteman att meddela sin högre chef om att man lämnat ut offentliga handlingar eller andra handlingar som inte är belagda med sekretess. Då har man till och med rätt att vara anonym.

Det kan med fog ifrågasättas om departementets och generaldirektörens agerande står i förenlighet med Tryckfrihetsförordningens regler för utlämnande av allmän handling. Vidare kan ifrågasättas om ansvarigt statsråds agerande är förenligt med grundlagens stadgande om förvaltningens självständighet.

Jag hemställer därför att Konstitutionsutskottet granskar regeringens och statsrådet Annika Strandhälls agerande rörande Försäkringskassans hantering av utlämnande av allmänna handlingar och handlingar som inte belagda med sekretess.

Stockholm den 17 april 2019

Angelika Bengtsson

Riksdagsledamot Sverigedemokraterna

Från: Hemström Hemmingsson Maria (4110)
<maria.hemstrom.hemmingsson@forsakringskassan.se>
Datum: 21 maj 2018 22:32:36 CEST

Ämne: m a a det vi idag lämnade till TV4

Godkväll,

Lite snabb information eftersom mina dagar är så chokade att jag inte hinner ta allt (som borde tas) muntligt:

Jag har haft upprörda samtal från departementet med anledning av att vi lämnat ut det här. De påpekar visserligen att vi "naturligtvis får göra som vi vill" men att "det kommer att få allvarliga konsekvenser för våra dialoger/samtal och den information de är beredda att dela med oss". Mot bakgrund av vår diskussion på LG idag – om behovet av förtroendefulla, ömsesidiga informationsutbyten med vårt departement – är detta naturligtvis djupt olyckligt.

Självklart ska vi alltid – om de inte är belagda med sekretess – lämna ut dokument som är offentliga handlingar, men när det gäller arbetsmaterial måste vi väga vikten av transparens mot möjligheten att utföra vårt uppdrag. Och min bedömning är tyvärr att det påverkas negativt av händelser som denna.

Mot bakgrund av detta är jag tacksam för information innan vi innan vi lämnar ut arbetsmaterial i framtiden, så att jag har möjlighet att avgöra om vi ska göra det

//Maria

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/kritik-mot-regeringskansliet-efter-dns-avslojande-rent-bedrovligt/>

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/regeringskansliet-uppmanade-f-kassan-att-inte-lamna-ut-uppgifter/>

<https://www.expressen.se/nyheter/regeringskansliet-uppmanade-f-kassan-att-sluta-lamna-ut-uppgifter-/>